

การพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด
เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
และเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

9

DEVELOPMENT OF LEARNING PACKAGES BY COOPERATIVE LEARNING TOGETHER WITH
MIND MAPPING ON THE TOPIC BUSINESS AND LIVING IN THE CAREER AND TECHNOLOGY
LEARNING STRAND OF MATAYOMSUKSA 3 STUDENTS

ชวิน พงษ์มา *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้ 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ 4) เพื่อเปรียบเทียบความใฝ่รู้ใฝ่เรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ และ 5) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนบัวขาว อำเภอภูฉิมรายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 50 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 5 ชนิด ประกอบด้วย 1) คู่มือครู 2) ชุดการเรียนรู้ จำนวน 7 ชุด 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.22 ถึง 0.89 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (r_{cc}) เท่ากับ 0.93 4) แบบวัดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.35 ถึง 0.63 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (α) เท่ากับ 0.88 และ 5) แบบวัดความพึงพอใจ จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.34 ถึง 0.68 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (α) เท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานใช้ t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัยปรากฏผล ดังนี้

1. ชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.34/85.35 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. ดัชนีประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.7267 หรือคิดเป็นร้อยละ 72.67
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* โรงเรียนบัวขาว องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ABSTRACT

This study aimed 1) to develop of learning packages by cooperative learning together with mind mapping on the topic business and living in the career and technology learning strand of Matayomsuksa 3 students with the efficiency criteria of 80/80, 2) to study the effectiveness index of the learning packages, 3) to compare learning achievement before and after the learning, 4) to compare inquiry learning before and after the learning, and 5) to study students' satisfaction towards the learning. The samples consisted of 50 Matayomsuksa 3/3 students in the first semester of the academic year 2013 of Buakhao School, Kuchinarai District, Kalasin Province, obtained by using the cluster random sampling technique. The five instruments used in this research were: 1) a teacher manual, 2) 7-set of learning packages, 3) 40-items of achievement test with discriminating power (B) ranging form 0.22 to 0.89 and the reliability (r_{cc}) of 0.93, 4) 20-items of inquiry learning test with discriminating power (r_{xy}) ranging form 0.35 to 0.63 and the reliability (α) of 0.88, and 5) 20-items of satisfaction test with discriminating power (r_{xy}) ranging form 0.34 to 0.68 and the reliability (α) of 0.91. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and t-test (Dependent samples)

The results of the research were as follows :

1. The efficiency of learning packages by cooperative learning together with mind mapping on the topic business and living in the career and technology learning strand of Matayomsuksa 3 students was 87.34/85.35 according to the established criteria.

2. The effectiveness index of learning packages by cooperative learning together with mind mapping on the topic business and living in the career and technology learning strand of Matayomsuksa 3 students was 0.7267 or 72.67 percent.

3. The students' learning achievement after the learning through the learning packages by cooperative learning together with mind mapping on the topic business and living in the career and technology learning strand was higher than before the learning at the .01 level of significance.

4. The students' inquiry learning after the learning through the learning packages by cooperative learning together with mind mapping on the topic business and living in the career and technology learning strand was higher than before the learning at the .01level of significance.

5. The students' satisfaction of learning packages by cooperative learning together with mind mapping on the topic business and living in the career and technology learning strand was at the highest level.

บทนำ

การจัดการศึกษาเป็นพื้นฐานในการพัฒนามนุษย์ให้สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ 6 เรื่อง ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา การจัดระบบการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา การสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษา และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ทุกภาคส่วนของสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551 : 4) นำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่ชัดเจน กำหนดสาระการเรียนรู้แบ่งเป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1-10) ในส่วนของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการทำงาน เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ และการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ การดำรงชีวิตและครอบครัว การออกแบบและเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการอาชีพ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551 : 1-2)

จากการวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้วยการวิเคราะห์ผู้เรียน สอบถาม สัมภาษณ์นักเรียนและครูผู้สอน พบว่า นักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระการดำรงชีวิตและครอบครัว โดยเฉพาะเนื้อหางานธุรกิจ ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากนักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการเรียนวิชานี้เพราะไม่ใช่วิชาหลักที่นักเรียนจะนำไปใช้สอบเพื่อการศึกษาต่อ ด้านครูผู้สอน พบว่า ใช้วิธีการสอนโดยการบรรยาย ขาดการใช้สื่อ สื่อไม่น่าสนใจ ไม่ใช้เทคนิคการสอนที่เหมาะสม และการจัดกิจกรรมไม่มีความหลากหลาย ซึ่งจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนบัวขาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2554 – 2555 ได้คะแนนร้อยละ 52.93 และ 50.50 (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2555 : 8 ; 2556 : 8) และผลจากการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ได้คะแนนร้อยละ 52.02 (โรงเรียนบัวขาว, 2555 : 10) ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ทางโรงเรียนกำหนดคือ ร้อยละ 75 สอดคล้องกับรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบัวขาว ระบุว่า จุดที่ควรพัฒนาคือ ผู้เรียนส่วนหนึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับดี ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ และครูส่วนหนึ่งขาดทักษะในการจัด การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2555 : 2)

จากปัญหาดังกล่าวจะต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน การปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพด้วยการมีสื่อการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งชุดการเรียนรู้นับได้ว่าเป็นนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาชนิดหนึ่งที่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน ช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งชุดการเรียนรู้จะช่วยทำให้ครูผู้สอนได้รับความสะดวกในการสอน และช่วยให้ผู้เรียนได้รับความสำเร็จในการเรียนรู้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2526 : 117-118) และในชั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย เช่น การแข่งขันเป็นทีม การประสบความสำเร็จเป็นทีม วิธีติดต่อภาพ การร่วมมือกันเรียนรู้เป็นกลุ่ม สืบสวนสอบสวนเป็นกลุ่ม การเรียนรู้ร่วมกัน การร่วมกันคิด และ Co-op Co-op ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยอาศัยการร่วมมือกัน

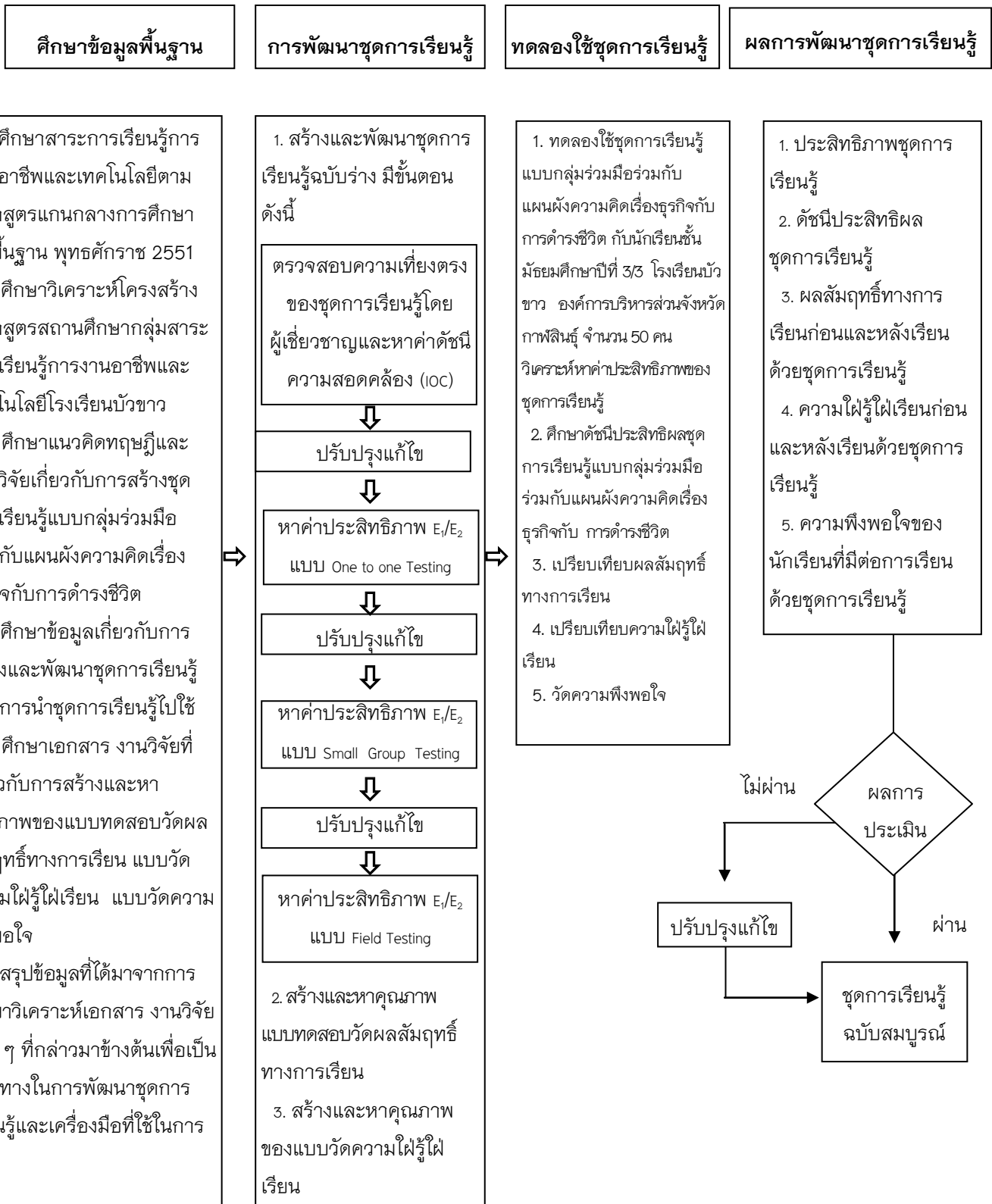
ช่วยเหลือกัน และแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านการแก้ปัญหา การคิดแบบหลากหลาย การสร้างนิสัยความรับผิดชอบร่วมกัน และความร่วมมือภายในกลุ่ม (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2555 : 93) ร่วมกับการนำเทคนิคแผนผังความคิด (Mind Mapping) มาช่วยในการสรุปบทเรียนของผู้เรียนจะเป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะทั้งหมดของสมองในการคิด เป็นการพัฒนาการคิดซึ่งเทคนิคแผนผังความคิด สามารถนำไปใช้ร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในทุก ๆ รูปแบบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (วัชรภา เล่าเรียนดี. 2554 : 147) จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำเอานวัตกรรมทั้งที่เป็นสื่อและรูปแบบ เทคนิค วิธีสอนมาร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ดี ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าในเรื่องการพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อพัฒนาให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ ผักการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม รับผิดชอบงาน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ส่งผลต่อให้นักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม เกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน และเกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
4. เพื่อเปรียบเทียบความใฝ่รู้ใฝ่เรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีกระบวนการในการพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยกรอบแนวคิดการวิจัยสรุปได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนบัวขาว องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวนนักเรียน 447 คน จาก 10 ห้องเรียน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 ของโรงเรียนบัวขาว องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 50 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. คู่มือครูชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง อารมณ์กับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. ชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง อารมณ์กับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 7 ชุด
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อารมณ์กับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ
4. แบบวัดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน เรื่อง อารมณ์กับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ
5. แบบวัดความพึงพอใจ เรื่อง อารมณ์กับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามแบบแผนการทดลองชนิด One Group Pretest-Posttest Design ระยะเวลาในการวิจัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ปฐมนิเทศให้นักเรียนมีความเข้าใจถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง อารมณ์กับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วจึงดำเนินการสอน
2. นักเรียนทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลาในการดำเนินการ 40 นาที หลังจากนั้นนำกระดาษคำตอบของนักเรียนทุกคนมาตรวจให้คะแนนแล้วบันทึกคะแนนไว้
3. นักเรียนวัดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของตนเองก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้ โดยใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นจำนวน 20 ข้อ ใช้เวลา 20 นาที หลังจากนั้นนำแบบวัดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่นักเรียนประเมินตนเองบันทึกคะแนนไว้
4. ดำเนินการทดลองใช้ชุดการเรียนรู้
5. หลังจากที่นักเรียนทำกิจกรรมเสร็จสิ้นในแต่ละเรื่องจนครบทุกชุดการเรียนรู้แล้ว นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Posttest) ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 40 นาที หลังจากนั้นนำกระดาษคำตอบของนักเรียนทุกคนมาตรวจให้คะแนนแล้วบันทึกคะแนนไว้

6. นักเรียนวัดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของตนเองหลังจากได้รับการเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ โดยใช้แบบวัดชุดเดิมกับที่ใช้วัดก่อนเรียนจำนวน 20 ข้อ หลังจากนั้นนำแบบวัดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่นักเรียนประเมินตนเองบันทึกคะแนนไว้
7. นักเรียนวัดความพึงพอใจของตนเองหลังจากได้รับการเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ โดยใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นจำนวน 20 ข้อ ใช้เวลา 20 นาที หลังจากนั้นนำแบบวัดความพึงพอใจที่นักเรียนประเมินตนเองบันทึกคะแนนไว้
8. วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/80 ได้จากการนำคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการวัดความสามารถในการทำงานกลุ่มระหว่างเรียน การประเมินชิ้นงาน/ผลงานกลุ่ม และการทำแบบทดสอบท้ายชุดการเรียนรู้ระหว่างเรียนของนักเรียนทุกคน หาค่าเฉลี่ย และร้อยละตามสูตร E_1 และการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมาหาค่าเฉลี่ยและร้อยละ ตามสูตร E_2 โดยใช้สูตร E_1/E_2
9. วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้การวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้ ได้จากการนำคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียน และนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนมาหาค่าความก้าวหน้าเป็นร้อยละ โดยใช้สูตร E_1
10. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้สูตร t-test (Dependent Samples)
11. เปรียบเทียบความใฝ่รู้ใฝ่เรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้สูตร t-test (Dependent Samples)
12. วิเคราะห์หาค่าความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานใช้ t-test (Dependent Samples)

สรุปผลการวิจัย

1. ชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.34/85.35
2. ดัชนีประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.7267
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดัชนีประสิทธิผลของชุดการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.7267 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ดังนั้นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ควรนำชุดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะเป็นนวัตกรรมที่สามารถช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง องค์การธุรกิจในท้องถิ่นต่ำที่สุด ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข กิจกรรม สื่อ และการวัดผลประเมินผล เรื่อง องค์การธุรกิจในท้องถิ่นให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนก่อนนำไปใช้ และคอยดูแลช่วยเหลือนักเรียนในขณะเรียนรู้อย่างใกล้ชิด

1.3 จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านการกล้าคิดริเริ่มต่ำที่สุด ดังนั้นผู้ที่จะนำชุดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง ธุรกิจกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไปใช้ควรส่งเสริมให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนเสมอๆ ใช้วิธีการศึกษาค้นคว้างานที่แปลกใหม่ ใช้รูปแบบการนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียนที่ไม่ซ้ำกับเพื่อนในห้อง ใช้วิธีการคิดที่แตกต่างจากเพื่อนในการแก้ปัญหาการทำงาน เพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะความใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านกล้าคิดริเริ่มมากยิ่งขึ้น

1.4 การเสริมแรงด้วยถ้อยคำกล่าวชมเชย การให้รางวัล การให้คะแนน มีส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งครูผู้สอนควรมีการเสริมแรงนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นแรงจูงใจ สามารถสร้างบรรยากาศในการเรียนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ นำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่องงานธุรกิจในเรื่องอื่นๆ เช่น พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ การจัดการทางธุรกิจ การจัดทำบัญชีทางธุรกิจที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในปัจจุบัน

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้กับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีอื่นๆ เช่น การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

2.3 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความคงทนของการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ เจตคติและความสนใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2526.

โรงเรียนบัวขาว. รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนบัวขาว อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. กาฬสินธุ์ : โรงเรียนบัวขาว, 2555.

วัชรวิภา เล่าเรียนดี. รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 7. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กาฬสินธุ์ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบัวขาว ตำบลบัวขาว อำเภอภูฉิมรายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2555. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2555.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา : ระเบียบวาระแห่งชาติ (พ.ศ. 2551-2555).
กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค, 2551.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3)
ปีการศึกษา 2554. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2555.

. รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) ปีการศึกษา 2555.
กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2556.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ
เทคโนโลยี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.

